

A Szentendrei Evangélikus Zenei Óvoda nevelési programja

Készítették: Bereznai Beáta, Csengeri Zsuzsanna, Csesznák Éva, Horváth-Hegyi Olivér, Nádasi Gyuláné, Simon Ildikó, Váraljai Janka, Zászkaliczky Johanna, Zászkaliczky Tamás

Vezető: Papp Kornélia

2011.

Hivatalos adatok

Az óvoda neve: Szentendrei Evangélikus Zenei Óvoda

Címe: 2000 Szentendre, Pannónia u. 40.

Telefonszáma: 06-26-312-421

E-mail címe:

Az óvoda befogadó képessége: 73 fő

Csoportok száma: 3

Az óvoda felügyeleti szerve:

Az intézmény szakmai és törvényességi felügyelete:

Magyarországi Evangélikus Egyház (1085 Budapest, Üllői út 24.), mint fenntartó
Szentendre Város Önkormányzatának Főjegyzője, mint területileg illetékes hivatal

A fenntartói tevékenység törvényességi felügyelete:

Budapest Főváros Önkormányzata Főjegyzője

Az óvoda jogállása

Az óvoda az egyházközséghez szervezetileg kapcsolódik, annak, mint fenntartónak és felügyeleti szervnek a vonatkozó törvényben meghatározott módon alárendelt alapfokú intézménye. Önálló jogi személy.

Az óvoda szakfeladatai

A törvényben előírt óvodai nevelés, alapoktatás biztosítása

A gyermekek iskolai előkészítése

Óvodai nevelés keretében történő integrált nevelés

Keresztény életre nevelés evangélikus identitás erősítése

A zene szeretetére nevelés

A működési engedélyt kiadó szerv

A működési engedély kelte

A program neve: Evangélikus zenei óvodai nevelési program

A program érvényességének ideje: 6 év

Tartalom

1. Az evangélikus zenei óvoda sajátos jellege
 - 1.1. Az óvoda küldetése
 - 1.2. Óvodakép, gyermekkép
 - 1.3. A zene szerepe az óvodás korú gyermek életében

2. Az óvoda nevelési feladatai
 - 2.1. Egészséges életmódra nevelés
 - 2.2. Érzelmi nevelés és szocializáció
 - 2.3. Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

3. Hitre nevelés
 - 3.1. Bibliakör, csendes percek
 - 3.2. Ünnepek, jeles napok
 - 3.3. Templomlátogatás, gyermek istentisztelet

4. Az óvodai élet tevékenységi formái, az óvodapedagógus feladatai
 - 4.1. Játék
 - 4.2. Ének-zene, énekes játék
 - 4.3. Vers, mese, anyanyelvi nevelés
 - 4.4. Alkotó tevékenységek: képzőművészet, kézművesség
 - 4.5. A külső világ tevékeny megismerése
 - 4.6. Mozgás
 - 4.7. Munka jellegű tevékenységek
 - 4.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás
 - 4.9. A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

5. Az óvodai élet megszervezése
 - 5.1. A csoportok kialakításának szempontjai
 - 5.2. Heti rend, napirend
 - 5.3. A fejlődés nyomon követése, dokumentáció
 - 5.4. Személyi feltételek
 - 5.5. Tárgyi feltételek

6. Gyermekvédelem
7. Környezetvédelem -- felelősségünk a teremtett és az épített világért
8. Az óvoda kapcsolatrendszere

Mellékletek

1. A Nevelési Program végrehajtáshoz szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke
2. Érvényességi nyilatkozat
3. Legitimációs záradék

A programkészítést közvetlenül befolyásoló törvényi paragrafusok

Az 1996. évi LXII. törvény – a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosítása ismét megerősíti, hogy az óvodák „az Óvodai nevelés országos alapprogramja” c. alapelveket tartalmazó dokumentum alapján nevelési programot készítsenek, vagy az ily módon készített nevelési programok közül választhassanak.

Ezek a következők:

A törvény **4.§ (2,4.)** bekezdése; **8.§ (2,3,11,13.)** bekezdése; **14.§, 19.§ (1.g.)** bekezdése; **33.§; 36.§; 44.§; 45.§; 47.§; 50.§; 57.§; 61.§; 79.§; 84.§; 102.§ (2.)** bekezdése; **103.§ (2,3.)** bekezdése; **104.§ (4.)** bekezdése; **116.§ (1.)** bekezdése; **123.§ (3.)** bekezdése.

137/1996. (VIII. 28) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról.

Melléklet a 137/1996. (VIII.28) Korm. rendelethez.

1.sz.melléklet a 221/2010.(VII-30.) Kormányrendelethez

2.st. melléklet a 221/2010.(VII.30.) Kormányrendelethez

Integrációra vonatkozó törvényi hivatkozások

10. § (1) (2) (3) a), d), e), f); (4) - gyermekek jogaira vonatkozik

15. § (1) - alkalmazottak köre

17. § (1) - alkalmazottak köre

24. § - az óvoda mint közoktatási intézmény

30. § - az integráció alapjai (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (11)b) (12)

35. § (4) (5) (7) (8) Szakszolgálat (gyógytestnevelés, konduktív ellátás, logopédiai ellátás, nevelési tanácsadó feladata beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek részére.)

14/1994. MKM rendelet 2. pont a) b), és 7. pontja

1. Az evangélikus zenei óvoda sajátos jellege

„Énekeljétek az Úrnak új éneket.” Zsolt 98,1

„Dicsérjétek dobbal, körtáncot járva, dicsérjétek citerával és fuvolával,
Dicsérjétek zengő cintányérral!” Zsolt 150 4,5

A gyermek Isten reánk bízott ajándéka. Sok gyermek az evangélikus óvodában szerzi első vallásos, hitbeli ismereteit. Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át a felnőttkorig hosszú folyamat, minden korszaknak megvan a saját jellemzője.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú és befogadó. Alapelvünk, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezzé, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

Szem előtt tartjuk az iskolaérettségi kritériumokat, de azoknak nem szabad olyan hangsúlyt kapniuk, hogy az óvodai nevelés kizárólag az iskola-előkészítést szolgálja. Az óvodás években, beleértve az iskola előtti évet is, az óvodai nevelés legfőbb célja és feladata az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

Az evangélikus óvodában a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösségformálás keresztény világszemlélettel történik.

Célunk, hogy óvodánkban olyan bizalmi, szeretetteljes légkört teremtsünk meg, amelynek alapját munkatársaink egymás iránti szeretete, egymás segítése, elfogadása teremti meg szem előtt tartva az egyéni különbségeket és képességeket. Természetesnek tartjuk, hogy a pedagógusok mindennapi tevékenységeikben megélt krisztusi hite magatartásukban is megnyilvánul, így a rájuk bízott gyermekek példájukon keresztül ismerhetik meg az evangéliumi lelkületet.

A zene iránti fogékonyság, a zene szeretete kimunkálhat olyan életmódot, amely a felnőtté váló ember fontos részévé válik. Ennek megalapozására törekszünk az éneklés, a zenehallgatás és a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve a kezükbe adott hangszerek segítségével.

Küldetésünk nem csupán a gyermekek felé szól, hanem családjukat is meg szeretnénk szólítani. Ennek eszköze az óvoda falain belül és kívül megélt kereszténységünk. Munkánk, szolgálatunk ezt az előkészítést szeretné elvégezni evangélikus egyházunk tanítása és az óvodai nevelés országos alapprogramjában meghatározott célok, feladatok végrehajtásával együtt.

„ Ha szerettek engem, megtartjátok parancsaimat...” Jn 14,15

1.1. Az óvoda küldetése, nevelésünk alapelvei

Küldetésünk, hogy evangéliumi lelkülettel, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével neveljünk, a keresztény értékrend elsajátítása által segítsük a gyermekek teljes személyiségének alakulását.

Célunk továbbá, hogy segítsük az akadályozott és részképességi zavarokkal küzdő, valamint a kiemelt képességű gyermekeket, és az elfogadó attitűd kialakulását.

Nevelésünk alapelvei

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés, és bizalom övezi;
- keresztyén nevelésünk lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- a gyermek sajátosságaiból adódó másság tisztelete, elfogadása,
- az óvodai nevelésünkben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk;
- a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekvés, az emberi jogok, és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítése az egyenlő hozzáférés biztosításával;

- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmével.

*„Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”
Jn 13,35*

1.2. Óvodakép, gyermekkép

Keresztény nevelésünk szellemisége és lelkesége a Biblia üzeneteire, értékeire épül, az óvoda egész napját áthatja, beépül a nevelési és tanítási folyamatba. Az óvodánkban folyó keresztény szemléletű nevelést mindenekelőtt a keresztény lelkiségű óvodapedagógusokon keresztül érzük el. Az óvodai keretek között történő hitben nevelés alapja az óvodapedagógus istenkapcsolatának természetes megélése példaadással.

Kötelező feladatunknak tartjuk az óvodapedagógusok teológiai képzését, hogy biztos tudásukkal képesek legyenek a keresztény tanítás és szemlélet szerint nevelni, valamint fontosnak tartjuk a lelkigyakorlatokon való részvételt, hogy egyéni hitéletüket segítve minél hitelesebben és kiegyensúlyozottabban tudják végezni a gyermekek közötti munkájukat.

Az egészséges személyiségfejlődés teljesebbé tételéhez tartozik a keresztény értékrend elsajátítása, amelynek alappillérei az Isten és az egymás iránti szeretet. Ennek gyakorlása, próbálgatása akkor valósul meg helyesen, ha a gyermekek ezt észrevétlenül sajátítják el és gyakorolják mind társaik, mind pedig a felnőttek körében. Ennek legtermészetesebb útja, ha személyisége nem egyéni érdekei mentén haladva épül fel, hanem megtanítjuk közösségben gondolkodni, társaira figyelni.

Egy keresztény óvoda kiemelt feladata a krízisben lévő gyermek lelki támogatása, segítése és kísérése, ha szükséges, szakmai segítség (lelkész, lelkigondozó, pszichológus) bevonásával.

A társadalomba történő beilleszkedés, az „otthon lenni a világban” érzésének egyik nélkülözhetetlen gondolata a kollektív és egyéni felelősség. Isten alkotásainak védelme, a teremtett világ szépségeinek megőrzése és gondozása, a környezet iránti felelősség kialakítása szintén kereszténységünkön fakadó kötelezettségünk.

Programunk része különféle karitatív tevékenységek beépítése krisztusi lelkülettel.

Nevelésünk célja tehát, hogy Isten szeretetének megnyilvánulásai a gyermekek mindennapjaiban, cselekedeteiben, döntéseiben természetes legyen.

„ A gyermek nem zenél: osztatlan egység az ének, tánc, játék.” Kodály Zoltán

1.3. A zene szerepe az óvodás korú gyermek életében

Az ének-zene az egyik legnagyobb közösségteremtő erő, nevelésünk egyik alapköve. Fontos szerepet tölt be életünkben az érzelmek kifejezésére, a szép befogadására. Lehetőséget és példát adunk arra, hogy az éneklés imádság, kapcsolattartás Istennel, hálánk, örömünk, bánatunk kifejezője.

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”
Péld 22,6.

2. Az óvoda nevelési feladatai

„Isten adja a növekedést...” 1Kor 3,6

2.1. Egészséges életmódra nevelés

Az egészségnevelés a személyiségformálás szerves része, amely átszövi az óvodai élet mindennapjait.

Célunk az egészséges életvitel igényének kialakítása, a testi fejlődés, kiegyensúlyozott lelkiállapot biztosítása az alábbi feladatok megvalósítása által:

Az egészséges és biztonságos környezet kialakítása és megtartása

A gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően rendezzük be a csoportszobát a különféle tevékenységeknek megfelelő kuckók kialakításával, pl. zenesarok, mesesarok, babasarok, alkotósarok, mozgástér.

A berendezést természetes alapanyagú, egyszerű, könnyen mozdítható és tisztítható bútorokból állítjuk össze.

A csoportszoba jó levegője érdekében gyakran szellőztetünk, szobanövényeket helyezünk el.

Az óvoda udvarán természetes burkolatokkal, füves területekkel, a nap káros sugaraitól árnyékolókkal védjük a szabadban játszó gyermekeket.

Nyári kánikulában fokozottan ügyelünk arra, hogy a gyerekek ne hevülhessenek túl, tevékenységüket a szabadban, árnyékban, vagy az épületben szervezzük meg. A szabadban, tűző napsütésben a gyermeket megfelelő védőruházatban, de legfeljebb 10 percig tartjuk kint.

Egészségvédelem, betegségek megelőzése

A gyermekek számára az egészséges életmód elemi szabályainak ismerete és alkalmazása jelenti azt a minimális követelményt, amely egyben egészségük védelmét is jelenti. A gondozási feladatok magas szintű, hatékony elvégzésével pedig mi, az óvoda dolgozói járulunk hozzá a betegségek megelőzéséhez.

A fertőzések elterjedését gyakori szellőztetéssel, az óvoda helyiségeinek alapos napi takarításával, heti „nagy” takarításával, illetve az évente két alkalommal történő teljes fertőtlenítésével igyekszünk minimálisra csökkenteni.

Kiemelten fontos kérdéskör a fogak ápolása. Mivel a fogszuvasodás hazánkban népbetegség, fontosnak tartjuk a helyes fogmosási technika elsajátíttatását a gyermekekkel.

Nagy hangsúlyt helyezünk a baleset-megelőzésre is. Ennek fontos összetevőjének tekintjük a megfelelő méretű, biztonságos eszközök biztosítását, továbbá a figyelem és a megfelelő veszélyérzet kialakítását a gyermekekben.

Az óvodában megbetegedett gyermeket azonnal elkülönítjük, a szülőt értesítjük. Megérkezéséig a gyermekről gondoskodunk, felnőtt felügyeletét biztosítjuk.

Betegségről, vagy hosszabb hiányzás esetén csak friss orvosi igazolással jöhetnek vissza a gyermekek a közösségbe.

„Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek.”

Mt 7,12

A gyermekek gondozása

A napirend

Az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a gondozás központi kérdésének tekintjük. A napi életritmus, a rendszeres, megszokott időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, így az egészséges testi és szellemi fejlődésnek is feltételei.

Az ember egészséges fejlődéséhez szükséges a napi beosztás, a napirend. Szervezetünk reagál a természet, az évszakok, napszakok változásaira. A ritmus tehát hozzátartozik az ember életéhez, megkönnyíti azt, felbomlása pedig következményekkel járhat.

Olyan napirendet alakítunk ki, amely biztosítja a gyermekek számára az egészséges, kiegyensúlyozott életritmust. Fontosnak tartjuk, hogy a napirendben a legtöbb időt a gyerekek legfőbb tevékenysége, a játék kapja. Ezen kívül legyen elegendő ideje a gyermekeknek a testápolási, az étkezési és egyéni szükségletek - öltözködés, WC-használat, napközbeni ivási lehetőség - kielégítésére.

A napirend főbb kereteit mindig meg kell tartani a csoport nyugalma és fegyelme, a gyermekek biztonságérzete és tájékozódása, a szokások rögzülése érdekében!

Arra törekszünk, hogy a gyermekek napirendje a családban lehetőség szerint az óvodáéval összhangban legyen, és egymást harmonikusan egészítse ki.

Öltözködés

Az öltözködés alkalmazkodás az időjáráshoz, ugyanakkor formálja a gyermekek ízlését, igényességét, önállóságát.

Az óvónő személyes példát mutat rendezett öltözködésével, személyes higiéniájával és ápoltság megjelenésével, valamint segítséget nyújt a gondozási műveletek elvégzésében a gyermekek fejlettségi szintje és igényei szerint.

Egészségügyi szakemberekkel együtt segítjük a szülőket az általánosan tapasztalt túloltöztetés veszélyeinek elkerülésében. A gyermekek pszicho-szexuális fejlődését segíti a nemekhez alkalmazkodó öltözék. Az óvodában váltócipőt, tornaruhát és pizsamát kérünk.

Pihenés, alvás

Az elegendő, pihentető, nyugodt alvás a gyermekek szomatikus, pszichés fejlődésének egyik feltétele. Erre a szülők figyelmét is felhívjuk, megelőzve a későbbi magatartási-viselkedési és tanulási rendellenességek egy részét.

Az alvás, pihenés ideje alatt a csoportszobában csendet, nyugalmat, jó levegőt, megfelelő hőmérsékletet biztosítunk. Alvó gyermeket gyengéden ébresztünk fel.

Ébresztéskor és öltözködéskor vigyázunk arra, hogy a gyermekeket ne érje huzat. A nem alvó gyermekeknek olyan tevékenységet szervezünk, amellyel nem zavarják a társaikat, biztosítjuk a csendes játék lehetőségét.

Arra törekszünk, hogy a családdal szoros összhangban alakítsuk ki és formáljuk a gyermekek egészséges életvitel iránti igényét, hogy az óvodában kialakult jó szokásaikat otthon is gyakorolhassák.

Táplálkozás

Az egészséges táplálkozás érdekében, a heti étrendet kiegészítve előtérbe helyezzük a vitamindús ételeket a szénhidráttal szemben. A szülőkkel együttműködve szorgalmazzuk a mindennapi zöldség-, és gyümölcsfogyasztást. A központi étrendet kiegészítjük a gyermekek által hozott gyümölcsökkel, az ebből közösen elkészített gyümölcslevekkel, vitaminsalátákkal.

Az étkezések azonos időpontban, 2,5-3 órás időközökre elosztva, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak.

Az étkezések – reggeli, ebéd és az uzsonna – meghatározott időpontban zajlanak, de minden esetben tekintetbe vesszük a gyerekek egyéni tempóját, egyéni szükségleteit. A helyes étkezési (pl. alapos rágás), illetve táplálkozási (pl. sok gyümölcs és zöldség) szokások kialakítására nagy hangsúlyt helyezünk!

A gyermekeket ösztönözzük, de nem kényszerítjük az új ízek megismerésére, az étel elfogyasztására.

Folyadék egész nap a gyermekek rendelkezésére áll, így mindenki egyéni szükségleteinek megfelelő mennyiséget fogyaszthat, de emellett szükséges őket figyelmeztetni a rendszeres folyadékbevitelre.

„Minden féltve őrzött dolgodnál jobban óvd szívedet, mert onnan indul ki az élet!” Péld 4,23

Mozgásigény kielégítése, harmonikus mozgáskultúra

A mozgás a gyermek egyik legtermészetesebb életmegnyilvánulása. A megfelelő, célszerű és tudatosan irányított, higiénikus környezetben megvalósuló mozgás fontos tényező az egészségük fenntartása, a megbetegedések megelőzése szempontjából. Pozitívan hat az anyagcserére és az idegrendszerre. Javítja a mozgási és testtartási rendellenességeket, segíti a növekedést.

Az óvodáskorú gyermekek a mozgásigényüket a futásban és a játékban elégítik ki.

Az óvoda udvarán elegendő füves területet valamint mozgásfejlesztő játékeszközöket biztosítunk a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítésére (ugráló kötél, labda, karika, népi ügyességi játékok, csúszó-mászó játékok). Minden nap szabad, spontán mozgást és szervezett mozgástevékenységet biztosítunk.

Az udvaron fedett helyszíneket biztosítunk, hogy kedvezőtlen időjárás esetén is a szabadban lehessenek és mozoghassanak a gyermekek.

A szabad levegőn való rendszeres tartózkodás növeli az ellenálló képességet, ezért ez télen sem maradhat el.

A rövid sétával elérhető, mozgásra alkalmas helyszíneket gyakorta felkeressük –Duna part, Pannónia telepi játszóterek, Bükkös patak partja – itt a hely adottságainak megfelelően önállóan vagy szervezett formában fejlesztjük mozgáskészségüket

„Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” Mt 18,20

2.2. Érzelmi nevelés és szocializáció

Az óvodás korú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, személyiségén belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy szeretetteljes, harmonikus, biztonságot adó légkör vegye őket körül. Az óvodapedagógus feladata és felelőssége a gyermekekkel megismertetni, elfogadtatni azokat az elvárásokat, amelyek eltérnek az otthoniaktól, de teljesítésük elengedhetetlen a közösségi élet és tevékenység szempontjából.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel és a gyermekekkel való kapcsolatfelvétel már a beszkottatás előtt megtörténjen. A gyermekek leendő óvónője előzetesen meglátogatja a családot, hogy közösen készülhessenek az óvodával való első találkozásra.

Lehetőséget adunk arra, hogy a szülők és a gyermek együtt ismerkedjen az óvodával. Betekinthetnek az óvoda szokásrendjébe, belső életébe, ezzel könnyebbé szeretnénk tenni a gyermek számára az új környezet elfogadását. A gyermekek magukkal hozhatják kedves tárgyaikat, játékaikat, mely az otthonról hozott biztonság egy darabkáját jelentik számukra.

A szocializáció szempontjából különös jelentősége van a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásának. A gyermeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére neveljük. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősít, mint az együttérzés, segítőkészség, lelkiismeretesség, őszinteség, igazmondás, önzetlenség, figyelmesség. Fejleszti akarataikat, ezen belül önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladattudatukat, szabálytudatukat.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi-, vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelésében speciális ismereteket, sajátos törődést igyekezünk biztosítani, szükség esetén igénybe vesszük megfelelő külső szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, konduktor...) segítségét is.

Az érzelmi nevelés folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- a Biblia értékrendje alapján óvónői példamutatással segítse a társas együttélés szabályainak elsajátítását és betartását (egymásra figyelés, alkalmazkodás, segítőkészség, együttérzés)
- az óvoda és a család közötti jó kapcsolat kiépítésével összehangolja a gyermekek nevelését, már az óvodába kerülés előtt felvegye a kapcsolatot a családdal
- olyan családi, érzelmi biztonságot adó légkört teremtsen, ahol a gyermek a közös élmények folytán pozitív érzelmi viszonyt tud kialakítani gyermektársaival és a felnőttekkel is
- minden gyermek számára biztosítson személyes perceket, ahol lehetőség nyílik a saját érzések elmondására, mások érzésének meghallgatására, elfogadására.
- szomatikus vagy pszichés betegség, zavar, elmaradás, akadályozottság alapos gyanúja esetén erről a szülőket azonnal tájékoztassa, felvilágosítást adjon a korai segítségadás szükségességéről, segítséget nyújtson a megfelelő szakember megkeresésében

„Az Úrnak félelme, az ismeret kezdete...” Péld 1,7

2.3. Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

„Amit csak hall a gyermek, könnyen elfelejti, amit lát is, már inkább megjegyzi, de amiben ő maga is tevékenyen részt vesz, az bizonyosan bevésődik az emlékezetébe.” (Kodály Zoltán)

Célunk, hogy a keresztény szellemiség épüljön be a gyermekek valós élethelyzeteibe, hogy megtapasztalják ezek örökérvényű igazságát.

A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve biztosítunk számukra olyan változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

A beszéd által erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei. A helyes, szép beszéd mélyíti érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt irodalmi élmények befogadására.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk.

Az anyanyelv fejlesztése és a beszédkultúra kialakítása – az óvoda valamennyi dolgozójának mintaadásával, nyelvtanilag és stilsztikailag helyes beszéddel, változatos szókinccsel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

A nyelvi készségek kialakítása és fejlesztése folyamatában nagy figyelmet fordítunk a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, fokozására, a gyermekek elbeszéléseinek és kérdéseinek meghallgatására, és a válaszok igénylésére.

Az értelmi nevelés folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- a gyermekek képességeinek, beszédkészségének, meglévő ismereteinek felmérése, valamint differenciált módon történő folyamatos fejlesztése;
- olyan helyzetek, tanulási alkalmak teremtése, melyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermekek érdeklődését;
- a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése;
- olyan élmények nyújtása, ahol a gyermekek minél több érzékszerv (látás, hallás, tapintás, ízlelés) segítségével szerezhetnek tapasztalatot;
- idő, lehetőség biztosítása a gyakorlásra, az újbóli próbálkozásra;
- az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése

„A hit pedig a reménylett dolgoknak a valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés.”
Zsid 11,1

3. Hitre nevelés

3.1. Csendes percek

Programunkban kiemelt szerepet kapnak a bibliai történetek, amelynek során a történetek szereplőivel azonosulva tudjuk átadni azokat az egyetemes és keresztény értékeket, amely a gyermekek lelki, szellemi fejlődését erősen meghatározzák.

A mindennapok valóságához tartozik Isten léte. A gyermekek biztonságérzetét növeli, ha a Teremtő gondoskodásának megtapasztalása mindennapjainak része. Legtöbb gyermek számára az Istenfogalom elvont valóság, amit nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak értelmezni.

Ennek az ismeretnek az elsajátítását segítik az óvodapedagógusok által vezetett belső érzéseiket megosztó „csendes percek”, ahol a gyermekek saját élményeik elmesélésével Isten óvó, védő, gondoskodó és jóságos jelenlétét fedezhetik fel életükben.

3.2. Bibliakör

Foglalkozásainkon a történetek teljesebb feldolgozását a hitoktató, vagy lelkész által tanított, bibliai történetek témájához illő keresztény gyermekénekek segítik.

Dramatikus elemekkel keltjük életre a bibliai történetek szereplőit, párhuzamot vonva azokkal a helyzetekkel, amelyek a gyermek életében is nap, mint nap előfordulnak akár az óvodában, akár otthoni környezetükben. A gyermekek akkor válnak a társadalom számára is értékes emberekké, ha a keresztény felebaráti szeretet, egymás kölcsönös el- és befogadása, a becsületes élet, az igazságosság és önzetlenség fogalmának megismerése és elsajátítása iskolás korig megtörténik. Ennek alapjait már kisgyermek korban le lehet tenni.

Foglalkozásainkhoz tartozik az evangélikus és más keresztény felekezetek gyermekénekeinek, ünnepkörönként az énekeskönyvi énekek megtanítása.

A szülők számára fakultatív bibliaórát tartunk havi rendszerességgel.

Imádságok

Az imádkozás Istennel való beszélgetést jelent, ezért kéréseinket, könyörgéseinket, köszönetünket, hálánkat imák formájában visszük az Úr elé, s ezt megpróbáljuk saját szavainkkal is kifejezni. A bibliaköri foglalkozásainkhoz tartozik gyermekimádságok megtanulása, valamint az étkezések előtt és után, a délutáni pihenés előtt is rövid imát mondunk.

Templomlátogatás, gyermekistentisztelet

Az év folyamán több olyan alkalom van, amikor a gyermekekkel együtt ellátogatunk a templomba, ezáltal a gyermekek gyakorolhatják a helyes viselkedésformákat, a csendben történő figyelmet, megismerik a templom azon külső és belső jegyeit, amikről a csendes percek során beszélgetünk, közelebb kerülhetnek a lelkészhez, megismerhetik templomunkat.

A programban szereplő bibliai történetek megtanítását időnként a templomban vagy a gyülekezeti teremben tartjuk. Ezáltal a gyerekeknek a templom természetessé válik. Ez lesz számukra is az a hely, ahol Jézusról lehet hallani és tanulni, ahol harmóniumon, vagy orgonán kísérik az éneket, ahol a szeretet legköreben lehetnek jelen. Ez által segítjük őket, hogy vasárnaponként örömmel és vágyakozva menjenek el az istentiszteleti helyre, ahol már az egész gyülekezettel találkozhatnak.

Vasárnaponkénti gyermekistentiszteleteink az óvodás és kisiskolás gyermekek nyelvén szólaltatja meg az evangéliumot, énekeink egyszerűek, jól tanulhatóak, interaktív alkalmunk hasonló élményt adhat, mint amelyeket az óvodai bibliai foglalkozásokon tapasztaltak. A gyermekistentisztelet híd az óvodai és gyülekezeti élet között.

Ellátogatunk a Szentendrén működő különböző felekezetek templomaiba, hogy a gyermekek ismerkedjenek más templomok szakrális tárgyaival is, megfigyeljük, összehasonlítjuk azokat.

A templomlátogatás során közösen énekelünk, a tempom hangszerét – lehetőség szerint – meghallgatjuk, közelebbről megnézzük és a gyermekek zámára is érthető módon működését elmagyarázzuk.

Az így szerzett élményeket az óvodába visszatérve feldolgozzuk. Ehhez segítséget nyújt az élmények felelevenítése, lerajzolása.

„A múlton nyugszik a jelen és ezen a jövőndő.” Széchenyi

3.3. Ünnepek, jeles napok

Célunk, hogy minden gyermek számára örömteli élményt biztosítsunk, amely környezetükhöz való kötődését segíti elő. Óvodai nevelésünk szerves részének tekintjük hagyományaink ápolását az ünnepek és hétköznapi ritmusában.

Alapelvünk: az életkori sajátosságoknak megfelelően megismertetni a gyermekeket az ünnepek szokáshagyományaival, megszerettetni a népi kultúra értékeit, hogy a teremtett világ körforgásában otthonosan és biztonsággal mozogjanak.

Mind az egyházi, mind pedig a nemzeti ünnepeket vagy a kalendáriumhoz kapcsolódó jeles napokat a zene és ének segítségével és bekapcsolásával, hosszú előkészülettel kívánjuk megtartani.

A közös tervezetés, a lélekben való felkészülés és az ünnep hangulata érzelmi, esztétikai, erkölcsi érzéküket fejleszti, megalapozza hitéleti és nemzeti nevelésüket.

A közösen megélt ünnep segíti a gyermekek személyiségformálását, erősíti az összetartozás érzését, nemcsak az óvodás csoportban, hanem a szülők és az óvoda kapcsolatában is.

Az egyházi esztendő és evangélikus hitgyakorlatunkhoz kapcsolódó ünnepeink

Programunk szerves része az egyházi ünnepek megünneplése, az ünnepekhez tartozó bibliai történetek megismertetése, az ebben gyökerező népi játékok, énekek és szokások megtanítása. Keresztény ünnepeink megünneplésébe a szülőket, testvéreket, nagyszülőket és keresztszülőket is bevonjuk.

Célunk: az ünnep tartalmának megismertetése, az összetartozás erősítése.

- Tanévnyitó istentisztelet
- Teremtés, aratási hálaadás
- Reformáció
- Karácsony
- Vízkereszt
- Virágvasárnap
- Böjti időszakban - Nagycsütörtök
- Húsvét
- Mennybemenetel
- Pünkösöd
- Tanévzáró istentisztelet

Közösségi ünnepeink, hagyományaink, programjaink

Célunk: a családi érzés fontosságának hangsúlyozása, az ajándékozás örömeinek megéreztetése.

- Anyák napja
- Keresztszülők napja
- Nagyszülők napja
- Családi nap
- Gyülekezeti nap
- Tanévnyitó és tanévzáró istentisztelet
- Gyermeknap
- Születésnapok
- Közös színház-, és mozilátogatás, kirándulás

„Ezt a kincset nem lehet médiára, könyvre, kazettára bízni. Véren át és lelken át, tenyérből tenyérbe, tettet a tethez érve, zöldellő búzacsíra fölé hajolva, vagy épp az ünnepi gyertyát gyújtva csak az együttes élmény során adható át a hagyomány. Itt és most mutasd meg neki, tedd meg vele, amikor annak a tettnek az ideje van.” Gabnai Katalin

Néphagyományokhoz kapcsolódó alkalmak

Célunk: az évszakok, az időjárás változásaihoz kötődő jeles napok szokásainak megismertetése, bekapcsolása a játéktevékenységekbe.

- Őszi munkaalkalmak
- Advent
- Miklósjárás
- Farsang
- Böjti időszak
- Tavaszköszöntés

A természettel szorosan összefüggő alkalmak

Célunk: a természethez való pozitív érzelmi kötődés kialakítása, a természet szeretetére és védelmére való nevelés, a környezettudatos magatartás megalapozása.

- Állatok világnapja (október 4.)
- Víz napja (március 22.)
- Föld napja (április 22.)
- Madarak és fák napja (május 10.)

Nemzeti ünnepeink, megemlékezéseink

Célunk: a hazaszeretetre nevelés, egészséges nemzettudat kialakítása

- Március 15.
- Október 6.
- Október 23.

Ünnepeink szervezési formái

Nyílt ünnepek a szülők részvételével

- Karácsony
- Anyák napja
- Családi nap
- Föld napja
- Évzáró

A csoportok ünnepei

- Születésnapok
- Farsang
- Gyermeknap

4. Az óvodai élet tevékenységi formái, az óvodapedagógus feladatai

„.....az eredmény egy: a gyermek örül és sajátos módon csak felnőtt korában eszmél rá, mekkora része van e kis játékoknak abban, hogy magyarnak érzi magát.....” Kodály Zoltán

4.1. A játék

A játék a gyermekek alapvető tevékenysége. Komplexen magában foglalja a különböző nevelési területek fejlesztési feladatait.

A játékos, élményteli tevékenységek alkalmával a gyermek önkéntelenül sajátítja el az ismereteket, melyek sokoldalúan alakítják személyiségét.

A kisgyermekek legalapvetőbb, legfontosabb tevékenysége a játék, mint önként vállalt, örömteli cselekvés. A játék alkalmat ad ötletek kibontakozására, humora és képzeletfejlesztő ereje van. Ugyanakkor komoly hatása van a közösségi viselkedés kialakulására. A másokkal való játék jó lehetőség arra, hogy megtanulják az alkalmazkodás íratlan szabályait. Ha mindez énekléssel együtt történik, ezzel több érzékszervet aktivizálunk.

A játék tükrözi azt a szocializációs folyamatot, melynek során az óvodás gyermek a magányos játéktól a szerep- és szabály-játékokon keresztül sajátítja el a társas együttélés formáit.

Játék vegyes életkorú csoportban

Vegyes életkorú csoportban a játékfajták mindegyike egymás mellett jelen van, az óvodapedagógus számára pótolhatatlan információkat nyújt arról, melyek az egyéni bánásmód kialakításának feltételei.

Az egyes játéktípusok közötti átjárhatóság, a nagyobbak tevékenysége arra motiválja a kisebbeket, hogy utánozzák őket, a nagyobbakat pedig elfogadóbb, türelmesebb, gondoskodóbb viselkedésre ösztönzi.

Mindez összhangban van a keresztény szellemiséggel, amely ezt az értékrendet képviseli.

A játéktevékenységek során az óvodapedagógus feladata:

- a játékhoz alkalmas nyugodt, derűs, barátságos légkör megteremtése
- szükséges hely, idő, eszköz és ösztönző élmény biztosítása a különböző játékformákhoz
- utánozható mintát adjon, bevonható, segítőkész társ legyen
- szívesen vegyen részt egy-egy játékban, ismerje a gyermekek érdeklődési körét, tapasztalatait és élményeit
- tudjon és szeressen játszani

„Amint a gyermek erdőn-mezőn tücsköt-bogarat összeszed gyűjtögető ösztönével, úgy dalaiban is tükröződik minden hatás, ami csak érheti.....” Kodály Zoltán

4.2. Ének-zene, énekes játékok

Az óvodában a természet hangjainak megfigyelése, az éneklés és a zenélés felkeltik a gyermekek zene iránti érdeklődését. E tevékenységek során tudatosan bennük, hogy minden körülöttük lévő anyagból hangot hívhatunk elő. A legegyszerűbb hangkeltő eszközök, mint például a makksíp vagy a fűszál megszólaltatása által is formálódik zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk.

Az élményt nyújtó közös éneklés során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus szépségét, átérzik az együtténeklés örömeit.

A dalok hangmagassága, szövege, a különböző játékmozdulatok a gyermek *emlékezetét* fejlesztik. Az észlelt jelenségek elraktározásának mennyisége, milyensége egyéenként változó. Az emlékképek önkéntelen megjelenése vagy egy teljes dallam eléneklése általában nem fedi a gyermek tényleges zenei emlékképtárát. A befogadott „passzív” adathalmaz és az „aktív” módon eléneklelt dallamok között valószínűleg nagy eltérés van. Bizonyos azonban, hogy az egységes művészi élményhatás következtében egy ritmus, mozdulat vagy szó felidéz egy teljes dallamot is.

A gyermek *képzeletét* fejlesztik a játékos helyzetek, a szerepvállalás, a „nem létező” elképzelése. A régi zenei emlékekből új formákat alkot, amikor dallamkitalálást, dallam-befejezést, énekelve beszélgetést játszik. „A zene lelke a gyermekek képzeletét beláthatatlan távlatokba hömpölyögteti.” (Kokas Klára)

A zenei nevelés hatására a gyermek *értelmi képességei* is fejlődnek. Az éneklésben – bár annak érzelmi fontosságát hangsúlyozzuk – kibontakozhat a gyermekek értelmi tevékenysége. Ez a kettősség vagy inkább természetes egység működésbe hozza a gyermek értelmi képességeit is.

A zenei nevelés *gondolkodási műveletek* gyakorlására is lehetőséget ad. A gyermekek az egyszerű zenei kifejezéseket konkrét cselekvéssel együtt gyakorolják. A fogalmakat (pl. gyors, lassú, halk, hangos) egymáshoz viszonyítják. Fogalomalkotás közben összehasonlítanak, pl. magasabban-mélyebben hangzó motívumokon különbségeket figyelnek meg, véleményt mondanak. A zenei nevelés az elvont gondolkodást is előkészíti, pl. a hangok térbeli érzékeltetésénél, amikor a dal „elejéről és végéről” beszélünk, vagy amikor a gyors hangrezgést magasnak nevezzük. Ezekben az esetekben az időbeli történést térbeli fogalmakkal fejezzük ki.

A népi énekes gyermekjátékok íratlan és szavakkal ki nem mondott belső törvényszerűségei, a gyermeket új játék helyzetben is logikus következtetésekre és alkalmazkodásra készítik.

A gyermek cselekvését befolyásolja, motiválja az ének, a zene keltette érzelmek. Az örömet újra át akarja élni, az élmény cselekvésre serkenti: énekelget, maga szervez játékot, társát énekelni hívja, játékot javasol az óvónőnek. Igényli az előéneklést dal ismételt meghallgatását, kéri az óvónőt, hogy énekeljen. A jó nevelői légkör, az óvónő és a gyermek közvetlen kapcsolata lehetőséget ad a zenei érdeklődés és aktivitás kibontakozására.

Az énekes, verses játékokban, egyszerűségük ellenére a költészet és a zene legelemibb formái lelhetők fel. Szorosan követik a magyar nyelv hangsúlyát és ritmusát, ezáltal előkészítik a helyes kiejtést. A beszédtanulást pedig előremozdítja ezeknek a játékoknak a gazdag nyelvi formavilága: az ismétlődő nyelvi szerkezetek, a kérdés-felelet formulák, a hangokkal való játék, állítások és tagadások.

Célunk: a gyermekekkel megszerettetni a mondókázást, az éneklést, a zenét, megéreztetni a közös játék és éneklés örömét. Fejlődjön esztétikai érzékük, mozgáskultúrájuk, zenei hallásuk, ritmusérzékük. Formálódjon zenei ízlésük, alakuljon ki zenei anyanyelvük!

Alapelvünk, hogy az ének-zene hassa át az óvodai élet egészét, mivel fontos szerepet tölt be életünkben, az érzelmek kifejezésére valamint a szép befogadására és létrehozására ösztönöz.

A zenei nevelés folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- a zenei anyag igényes kiválogatása elsősorban a magyar népi kultúra és az egyházi énekek köréből
- a kiválasztott dalos játékok, népdalok, népi mondókák, egyházi énekek kapcsolódjanak az évkör egyes alkalmaihoz vagy ünnepeihez
- a dalok hangterjedelme illeszkedjen a gyermekek életkori sajátosságaihoz
- minden nap teremtsen lehetőséget az éneklésre, a zene hassa át a gyermekek mindennapi tevékenységét
- élményeket nyújtson a különféle hangszerek megismertetése és megszólaltatása által

- segítsen egyszerű ritmushangszereket elkészíteni és azonnal megszólaltatni
- teremtsen lehetőséget zeneművészekkel való találkozásra és élő hangszeres zene hallgatására

A gyermekekkel megtanítandó ének- és zenekincs témakörei:

- egyházi énekek, elsősorban a nagyobb ünnepekhez kapcsolódóan
- magyar népdalok (mondókák, játékok, a néphagyományok ismerete és gyakorlása során).

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.

A népdalok éneklése a gyermeki néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

A mindennapi éneklés mellett fontos a rendszeres zenehallgatás. Figyelembe kell vennünk a zenehallgatási anyag megválasztásánál a nemzetiségi, az etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását. Meg kell teremtenünk a zenehallgatás nyugodt és csendes körülményeit. Semmi esetre sem engedhetjük meg, hogy a zene a gyermekek játéktevékenységéhez háttérzeneként szolgáljon.

Az "élő zene" hallgatása kétféle módon történik:

- Kétheti rendszerességgel az óvodában 20-30 perces hangversenyek rendezésével, hogy a gyermekek már előre számíthassanak rá, és megtanulhassák, hogy a zene és a zenélés természetes része életünknek. A szentendrei Vujcsics Tihamér Zeneiskolával való együttműködés során példát jelent a gyermekeknek, ha nemcsak felnőtteket, hanem egy kicsit idősebb gyerekeket hallanak-látnak muzsikálni.
- Esetenként gyermekkoncerteken való részvétellel más helyszínen

„Minden nemzetnek fő kincse a nyelve.” Gárdonyi Géza

4.3. Vers, mese, anyanyelvi nevelés

A vers és a mese, az ének-zenei és az alkotó – rajz, képzőművészet és kézművesség - tevékenységek a gyermekek teremtett világhoz való érzelmi viszonyulását és önkifejező képességét fejlesztik. Ezek a tevékenységek fontos eszközei az anyanyelvi nevelésnek, az értelmi és etikai fejlesztésnek.

„Erdő, mező, hegy, völgy, falu... Minden mesél itt. A mesék földje ez – csuda-e, ha szép csendesen mesemondóvá nő a gyermek?” Benedek Elek

A mese a gyermekek életkori sajátosságainak leginkább megfelelő nevelési eszköz. Segítségével oldhatjuk szorongásaikat, a mesei fordulatokkal segíthetjük természetes világképük kialakulását. Mesehallgatás és a mese dramatizálása, versek mondogatása során olyan szavakkal és kifejezésekkel találkozunk, melyek a mai hétköznapi életben már nem használatosak, ezáltal gyarapszik szókincsük, fejlődik verbális kifejezőképességük.

Az óvodában a népi - népszokások rigmusai, népi mondókák, népmesék – és a válogatott irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Az anyanyelv áthatja az élet minden mozzanatát, az óvodai nevelés teljes folyamatában jelen van, annak szerves része.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges nagy figyelmet fordítani.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- példamutató beszéddel gazdagítsa a gyermekek ismereteit, változatos szóhasználatával, fejlessze beszédkészségüket, anyanyelvi kultúrájukat.
- jelenjen meg az óvoda gyermek egész napi életében a mese, vers, a mondóka a kicsiknek szóló ölbéli játékoktól kezdve (simogatók, tapsoltatók, stb.) a nagyobbakat érdeklő, bonyolultabb cselekményt is magába foglaló meséig.
- vegye figyelembe a naphoz, évszakhoz, ünnephez kapcsolódó aktualitásokat az igényes irodalmi művek kiválasztásakor
- teremtsen változatos és élvezetes lehetőséget a gyermekek önálló szöveg-, és versmondására

„A művészet az emberben és a természetben megnyilvánuló rejtelmesnek, isteninek érzéki visszaadása.” Liszt Ferenc

4.4. Alkotó tevékenységek – képzőművészet, kézművesség

Az alkotásokkal való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Nem csupán az alkotás eredménye, hanem a tevékenység maga is örömforrás lehet. Az alkotás előfeltétele az élményeken és tapasztalatokon alapuló megfigyelés és rácsodálkozás. Az alkotó tevékenység során alakul képi gondolkodás módjuk, esztétikai érzékük, a szép iránti fogékonyságuk, kézügyességük. Fejlődik fantáziájuk, logikájuk, komponáló, térbeli tájékozódó és rendezőképességük. A természet anyagainak és színeinek változatos használatával közvetlen kapcsolatba kerülnek az őket körülvevő világgal.

Célunk a gyermekek élmény-, és fantáziavilágának képi szabad önkifejezésére nevelés, szabadon szárnyaló látásmódjának segítése. Megalapozni esztétikai érzékenységüket és ízlésüket, gazdagítani tér-, forma-, és színeképzetüket. A gyermekek sikerélményhez juttatása, ami újabb és újabb ábrázoló tevékenységre ösztönzi őket az alkotás által.

Alapelvünk, hogy a gyermekeket egyéni képességeik szerint, differenciált foglalkoztatás által, de a vizuális nevelés összetett, sokszínű lehetőségeinek kihasználásával, változatosan fejlesszük.

Az alkotó tevékenység folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- éljen azzal a lehetőséggel, hogy Szentendre a művészetek városa, látogassanak meg képtárakat, múzeumokat, műteremben találkozzanak a művészekkel
- biztosítson olyan élményeket, benyomásokat, amelyek elősegítik és ösztönzik az alkotó tevékenységet
- ismertesse meg élményszerűen a természetes anyagokkal való bánásmódot, a szín- és formavilágot, a különféle technikákat
- teremtsen olyan lehetőségeket egész nap folyamán, hogy szabadon kifejezhessék élmény- és fantáziavilágukat. Álljanak rendelkezésükre különféle anyagok, eszközök az alkotó tevékenységekhez.

- fordítson figyelmet arra, hogy a gyermekek megőrizhessék egyéniségüket, önálló kifejezőmódjukat a tevékenység során
- ösztönözze a családtagokat a szükséges anyagok gyűjtésére és az elkészült alkotások megbecsülésére

„Én alkottam a Földet és én teremtettem rá embert.” Ézs 45,12

4.5. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermekek érdeklődése, tevékenysége során kapcsolatba kerülnek az őket körülvevő szűkebb és tágabb világgal. A valóság felfedezése során olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melynek segítségével életkoruknak megfelelő módon eligazodnak és tájékozódnak a természetes és épített környezetben.

A gyermekek közvetlen közletről figyelhetik meg a növényeket, állatokat a természetben végbement változásokat, gyűjthetnek tapasztalatokat.

Pozitív érzelmi viszonyuk alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulják annak védelmét, az értékek megőrzését. Kialakul a környezettudatos magatartás iránti igényük.

Megismerik a szülőföld, a hazai táj értékeit, az ott élő emberek hagyományait közvetlen életterüktől a tágabbig.

Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térbeli viszonyokat. Fejlődik tér-, sík- forma- és mennyiségzempléletük.

A külső világ tevékeny megismerése folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- adjon lehetőséget, hogy a gyermekek rácsodálkozzanak a teremtett világ szépségeire
- használja ki a közelben lévő lehetőségeket (barangolás az óvoda környékén, a Skanzenben, Visegrád Mogyoróhegyen, Fűvészkertben, Közlekedési Múzeumban, Bükkös-patak partján, a Duna-partján)
- adjon elegendő időt a megfigyelésre a felfedezésre és több érzékszerven keresztül való tapasztalásra
- figyeltessük meg fűben-fában az élet megújulását az elvetett magtól a betakarításig (magvetés, rügyfakasztás, palántázás, növények gondozása)
- láttassa meg, mint Isten alkotásait a szűkebb és tágabb környezetben lévő élőlényeket és természeti jelenségeket, az évszakok változásait, a mindig megújuló természet örök körforgását
- erősítse a gyermekekben a teremtett világ iránti szeretetet, neveljen a természeti értékek megőrzésére, védelmére
- segítse ráébredni a gyermekeket arra, hogy testük, érzékszerveik Isten ajándékai, segítségével élvezhetjük a Teremtő ezer féle csodáját
- több érzékszerven keresztül tapasztalják meg az évszakok változásait, a mindig megújuló természet örök körforgását
- tudatosítsa a gyermekekben a családhoz való tartozást, ismerjék szüleik, testvéreik nevét, foglalkozását, lakhelyük címét
- használjon ki minden lehetőséget az egész nap folyamán a gyermekek problémamegoldó gondolkodásának alakítására, és a matematikai képességek fejlesztésére

- játékosan jussanak mennyiségi, alaki, térbeli viszonyok (alatta, fölötté, előtté, mögötté) megismeréséhez (pl. társasjáték játszásakor, terítéskor, öltözködés közben, rendrakáskor, tisztálkodáskor)
- összehasonlító méréseket végezzenek (pl. kézművesség során hosszabb-rövidebb, kisebb-nagyobb, könnyebb-nehezebb)
- ismertesse meg és gyakoroltassa a gyalogos közlekedés szabályait (séta alkalmával, az udvaron kialakított KRESZ pályán)

„Testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek lévő Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok.” 1 Kor 6,19

4.6. Mozgás

A technika fejlődésével, a felgyorsult életritmus következtében a gyerekek családi környezetében is szűkül a mozgási lehetőség. Ezért fontosnak tartjuk, hogy minden nap kielégítsük a gyermekek természetes mozgásigényét, – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – leginkább a szabadban.

A mozgás kedvezően hat az egészség megőrzésére, a gyermekek betegségekkel szembeni ellenálló-képességének fokozására. Fejleszti mozgáskultúrájukat, térbeli tájékozódásukat, a helyzetfelismerő és alkalmazkodó képességüket, akaratukat.

A mozgáskultúra fejlesztésének folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- lehetőséget biztosítson minden nap a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítésére a csoportszobában és a szabadban
- biztosítson az időjárásnak megfelelő öltözéket a szülőkkel együttműködve (esőkabát, gumicsizma)
- ne hosszú séta jelentse a gyermekeknek a mozgást, hanem olyan helyszínt keressen, ahova rövid séta után eljuthatnak, és szabad mozgásra van lehetőségük.
- biztosítson olyan kéziszereket – labdák, ugrókötel, karikák, biciklik, rollerek – melyek használata a fent megfogalmazott készségeket, képességeket fejleszti.
- nyújtson sikerélményt a kevésbé jó mozgású, bátortalan gyerekeknek

„Vágyakozik a lusta lelke, de hiába, a szorgalmas lelke pedig bővelkedik.” Péld 13,4

4.7. Munkajellegű tevékenységek

A munka fontos eszköze a személyiségfejlesztésnek. A játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutat vagy azzal egybeeső játékos tevékenység. Tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való folyamatos együttműködést igényel.

A tevékeny gyermek természetesnek veszi, sőt igényli az erejéhez mért munkajellegű tevékenységet. Munkavégzés közben jön rá arra, hogy mire képes, mit tud, mennyire önálló, vagy szorul mások segítségére.

Munkajellegű tevékenységek a csoportszobában és az udvaron:

- az önkiszolgálás,
- a közösségért végzett munka (naposság),
- a naponkénti – pl. segítség a sepregetésben - munkavégzés

- az alkalomszerű munkák.

A munkavégzés során az óvodapedagógus feladata:

- saját munkatevékenysége mintaszerű legyen,
- a balesetek megelőzése érdekében ismertesse meg a gyermekeket az adott munka eszközeivel, azok használatával
- segítse a gyermekeket életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően úgy, hogy örömet találjanak az önmagukért és másokért végzett tevékenységben
- ügyeljen arra, hogy a gyermek tudja mi az, amit elvárunk tőle, miben segítjük őt
- fejlessze a munkajellegű tevékenységhez szükséges képességeket, készségeket, alakítsa kitartásukat, felelősségüket, céltudatosságukat.

„... ha figyelmesen hallgatsz a bölcsességre, és szívből törekszel értelemre, ... akkor rájössz, mi az istenismeret.” Péld 2, 2. 5

4.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciájának fejlesztése.

Programunkban a tanulás nem önálló tevékenységi formaként jelenik meg, hanem a mindennapi óvodai élet összetett tevékenységrendszerében jön létre, a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

A tanulás feltétele, a gyermek érdeklődése, cselekvő aktivitása, érzelmi fogékonysága. A környezetében lévő ingerek aktivitásra készítik, kiváltják a hatékony viselkedés igényét, közben ismereteket szerez; készségei, szokásai gyarapodnak. Egyszóval: tanul.

A tanulás folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- teremtsen lehetőséget a sokféle, játékos tapasztalatszerzésre, változatos cselekvésekre, újabb felfedezésekre
- segítse a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzést átgondolt, rendszerezett ismeretek közvetítésével
- biztosítsa a gyermekek igényéhez, egyéniségéhez, fejlettségéhez, terhelhetőségéhez igazodó tanulási keretet és formát
- teremtsen elfogadó, békés légkört
- ösztönözze a gyermekeket pozitív megerősítéssel, dicsérettel

„...hanem változtatok meg értelmek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.” Róm 12,2

4.9. A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

Az iskoláskort elérő gyermek belső érése, a családi nevelés és az ezt kiegészítő óvodai nevelési folyamat eredményeként alkalmassá válik az iskolai élet megkezdéséhez.

Ehhez bizonyos testi, lelki, szociális és kognitív fejlettségi szintnek kell megfelelnie, amelyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik szükséges a sikeres iskolai munkához.

Az egészségesen fejlődő gyermek általános jellemzői:

Az iskolába induló gyermek, érthetően és folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat és mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat.

Végig tudja hallgatni és megérteni mások beszédét.

Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről: tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat.

Ismeri és gyakorlatban is alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.

Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket és állatokat, azok gondozását és védelmét.

Felismeri az időjárás és az öltözködés összefüggéseit.

Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Alkalmazkodni tud az iskola szabályaihoz és a pedagógus vezetésével, részt tud venni a közös munkában. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a magatartásformák és szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez és megóvásához szükségesek. Képesse válik a kapcsolatteremtésre: tanítókkal, osztálytársakkal, be tud illeszkedni az osztályközösségbe.

Az óvodáskor végére feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásában, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.

Megjelenik a tudatos, koncentrált figyelem, a szándékos bevonás és felidézés. Gondolkodási műveleteiben eljut az analízis, szintézis műveletéig, az ítéletalkotásiig. Kialakulóban van a fogalmi gondolkodása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai a sérülés típusától függően az előzőekben írtaktól eltérőek. Az iskolaérettséget, az iskola típusa vagy további integráció lehetőségét, a sérülés típusnak megfelelő kritériumok alapján, - vizsgálataikat követően- a szakértői bizottságok határozzák meg.

Testi fejlettség:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. A gyermek mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika, melyet az együtt játszott kör- és mozgásos játékok is elősegítenek, melynek során a térben kell a csoportnak különböző alakzatot kialakítani.

Intellektuális fejlettség:

A *figyelem időtartama és tartóssága* a gyermekek életkorától, a játékformától és a változatos módszerektől is függ. A szokatlan, az új, a váratlan felkelti a gyermek érdeklődését, a vonzó eszközök és tárgyak lekötik figyelmét.

Kifejlődik a gyermek *emlékezete*. Az észlelt jelenségek elraktározásának mennyisége, milyensége egyénenként változó.

A gyermek *képzelete* kifejlődik a játékos helyzetek, a szerepvállalás, a „nem létező” elképzelése által.

A zenei nevelés *gondolkodási műveletek* elsajátítását is eredményezi. A fogalmakat (pl. gyors, lassú, halk, hangos) képesek egymáshoz viszonyítani. Fogalomalkotás közben összehasonlítanak, pl. magasabban-mélyebben hangzó motívumokon különbségeket figyelnek meg, véleményt mondanak.

A zenei nevelés előkészíti az elvont gondolkodást. Képesé válnak időbeli történést térbeli fogalmakkal kifejezni (pl. eleje-vége).

A népi gyermekjátékok íratlan belső törvényszerűségei következtében kialakul alkalmazkodó képességük, érzelmi kötődésük.

Az örömet újra át akarja élni, az élmény cselekvésre serkenti: énekelget, maga szervez játékot, társát énekelni hívja, játékot javasol az óvónőnek.

Igényli az előénekelte dal ismételt meghallgatását, kéri az óvónőt, hogy énekeljen.

A játékok gazdag nyelvi formavilága, az ismétlődő nyelvi szerkezetek, a kérdés-felelet formulák, a hangokkal való játék, állítások és tagadások következtében megerősödnek anyanyelvi kultúrájuk alapkövei.

Kialakulnak a közösségi viselkedés alapszabályai. A másokkal való játék jó lehetőség arra, hogy megtanulják az alkalmazkodás íratlan szabályait.

Szociális fejlettség:

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését, feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg. A gyermekek kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hitre nevelés várható eredménye:

Megismerkedik az evangélikus egyházzal és ezen keresztül a keresztény hit alapjaival, valamint az ökumené nyitottságával.

Magáévá teszi a bibliai történetek erkölcsi üzenetét, amely későbbi életében cselekedeteinek értékmérőjévé, zsinórmértékévé válik, s eligazítja koruk szellemi áramlatai között.

„...gyermekségedtől fogva tudod a szent írásokat, amelyek téged bölccsé tehetnek az üdvösségre a Krisztus Jézusban való hit által.” 2Tim 3,14-15

5. Az óvodai élet megszervezésének elvei

5.1. A csoportok kialakításának szempontjai

A csoportok kialakításánál a vegyes életkorú összetételt részesítjük előnyben. Ez hasonlít leginkább a család szerkezetéhez, ahol kicsik és nagyok is jelen vannak. Az óvodába bekerült gyermekek 3-4 éves itt tartózkodásukat ugyanazzal az óvónővel tölthetik.

A csoportok elnevezése és befogadóképessége

- Bányka csoport 18 fő
- Harangocska csoport 22 fő
- Csillagocska csoport 25 fő

A csoportszobák és az épület egyéb helyiségeinek berendezéseinek előnyben részesítjük a természetes anyagból készült berendezési tárgyakat, bútorokat, eszközöket, játékokat, textíliákat. A változatos tevékenységekhez megfelelő játéktereket alakítunk ki minden csoportban (zenei, bibliaköri, környezeti, mozgásos, mese-vers, rajz, mintázás-kézimunka).

Arra törekszünk, hogy az óvoda minden helyisége egy egységes, otthonos, barátságos környezetet biztosítson az itt tartózkodó gyerekek és az itt dolgozó felnőttek számára is.

5.2. Napirend, heti rend

Napirend

A megfelelő napirend keretet szab az óvodai életnek, rugalmasan alkalmazkodik a mindennapokhoz, rendszeresen visszatérő alkalmi érzelmi biztonságot adnak a gyermekeknek.

7.00 – 8.30	gyülekező, játék, kézműves tevékenység
8.30 – 9.00	reggeli (előtte-utána elcsendesedés, imádság)
9.00 – 10.30	gyertyagyújtás, bibliaköri foglalkozás, mindennapos testnevelés vagy torna játékos tevékenységek: zenei, környezeti, rajz- mintázás, kézimunka- barkácsolás
10.30 – 12.00	játék a szabadban, séta
12.00 – 13.00	készülődés az ebédhez (öltözködés, tisztálkodás, kézmosás, önkiszolgáló tevékenység, terítés) ebéd
13.00 – 15.00	készülődés a lefekvéshez, tisztálkodás, fogmosás, öltözködés pihenés, alvás; előtte mese, történet, altató dal, nyugtató zene
15.00 – 15.30	öltözködés, teremrendezés, tisztálkodás, terítés, uzsonna
15.30 – 17.00	játék a teremben vagy az udvaron a hazamenetelig

A tevékenységek megszervezése:

Kezdeményezések

A nap bármely szakában, kötetlen, játékos formában történhetnek.

A kezdeményezések jellemzői

- Nem zavarhatják meg a gyermekek játékát.
- Az éppen nem játszó gyermekeket indirekt módon vonjuk be.

Kötött foglalkozások

Egyszerre kezdődik és fejeződik be minden gyermek számára.

A kötött foglalkozások alkalmi:

- A hét minden napján a bibliaköri foglalkozásokon és a reggeli elcsendesedés és gyertyagyújtás alatt.
- Testnevelés foglalkozáson, heti egy alkalommal.
- Néptánc oktatáskor kéthetente egy alkalommal.

5.3. A fejlődés nyomon követése, dokumentáció

- Csoport napló: gyermekek neve, jele, adatai, napirend, heti rend, éves terv készítése, negyedévente nevelési terv, heti tanulási terv.
- Hiányzási napló: az étkezők nyilvántartásával
- Fejlődési napló: a gyermekek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése, folyamatosan, minimum félévente rendszeresen.

5.4. Személyi feltételek

Férőhelyek száma: 65 fő

Csoportok száma: 3 vegyes csoport

Munkakör	Végzettség	Munkaidő	Létszám
óvodapedagógus + óvodavezetői feladatok ellátása	felsőfok	teljes	1 fő
óvodapedagógus	felsőfok	teljes	5 fő
dajka	középfok	teljes	3 fő
gazdasági ügyintéző	középfok	részmunkaidő	1 fő
konyhai kisegítő	alapfok	részmunkaidő	1 fő
karbantartó, kertész	alapfok	részmunkaidő	1 fő

5.5. Tárgyi feltételek

Az óvoda és tágabb környezete

Óvodánk Szentendre város déli kertvárosi területén a Duna partjához közel, zöldövezetben található. Jó lehetőséget biztosít a környezeti sétákhoz, rövid kirándulásokhoz, játékhöz, levegőzéshez.

Néhány perces sétával elérhető a Duna parti-, vagy a múlt évben korszerűsített és átadott Gyöngyvirág utcai játszótér.

Az evangélikus templom negyedórányi sétával érhető el.

Az óvoda udvara 1245 m² területű, két részből áll. Az épület előtti- és mögötti terület is füvesített, babaházzal, homokozóval, mászóakkal az EU-s szabványnak megfelelő játékokkal felszerelt.

A kert virágosított, bokrokkal, fákkal beültetett.

A környezeti adottságok, jó lehetőséget biztosítanak a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődéséhez.

Az épület kb. 80 éve épült kétszintes villa, amely 1950-es évektől óvodaként működik. A gyermekek számára van 3 csoportszoba, 3 gyermeköltöző, 2 gyermekmosdó WC-vel, 1 fejlesztő szoba, 1 előszoba, 1 előtér, 1 szélfogó, 1 belső lépcső és 1 melegítő konyha. Az épületben található még 1 felnőtt öltöző, 1 szárazáru raktár, 1 szertár, 2 felnőtt WC 1 zuhanyzóval, a szuterénban műhely és kazánház, játéktároló fedett előtérrel.

(A nevelési program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzékét az 1. sz. melléklet tartalmazza.)

„... célja pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és képmutatás nélküli hitből fakadó szeretet.” Tim 1,5

6. Gyermekvédelem

A gyermeknevelés a család joga és kötelessége, ebben az óvodai nevelés kiegészítő szerepet játszik.

Alapelvünknek tekintjük a családokkal a bizalomra épülő együttműködő kapcsolatok kialakítását, gyermekeink jogainak érdekeinek következetes képviselését.

Célunk: A szülők ismerjék meg a Köznevelési Törvény rájuk vonatkozó részeit a lehetőségek feltárásával és a nevelési felelősségek megerősítésével. Tudatosodjon bennük, hogy felelőségük nem csökken az óvodai nevelés mellett, hiszen elsősorban a családban kell fejleszteni a gyermek emberhez, hazához, társadalomhoz, nyelvhez, környezethez, közösséghez való viszonyát. Ezt folytatja, kiegészíti az óvoda.

Elfogadjuk és természetesnek tekintjük, hogy nem vagyunk egyformák, de egyenlők igen. Elfogadjuk a másságot, (vallási, felekezeti, nyelvi, testi, szellemi, stb.) és kereszténységünkől fakadóan segítjük a hátrányokkal, nehéz körülményekkel küzdőket.

Feladatunknak tartjuk, hogy az együttnevelés során, gyermekeink boldog napokat töltsenek az óvodában, biztonságban és szeretetben. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel megismertessük azokat az intézményeket és segítő hálózatokat ahonnan az arra rászoruló szülők segítséget, tanácsot kaphatnak, gyermekeik neveléséhez, testi, szociális ellátásához.

Az óvoda nyitottságával, lehetőséget adunk a szülőknek a rendszeres betekintésre, ahol a gyermekek életét, tevékenységét az óvónő - gyermek kapcsolatát figyelemmel kísérhetik.

A gyermekvédelem folyamatában az óvodapedagógus feladata:

Valamennyi gyermekre kiterjedően:

- a családok megismerése
- a nehéz körülmények, hátrányok feltérképezése
- kiemelt figyelmet fordítunk a megelőzésre
- az egészséges nemiség alakítása
- kiemelt kapcsolattartás az óvónők és a gyermekvédelmi megbízott között

„Aki az eget és a földet alkotta, meg a tengert, és aki csak bennünk van: ő meg is tart hűségesen mindenkor.” Zsolt 146, 6

7. Környezetvédelem – felelőségünk a teremtett és az épített környezetért

A környezetvédelem fontos része a környezet tevékeny megismerésének, a környezet megbecsülésén és a természet szeretetén alapul.

A munkatevékenységekkel szorosan összefügg, arra ösztönöz, hogy saját cselekedeteink által védjük, óvjuk, alakítsuk, tegyük szebbé környezetünket, de úgy, hogy ezáltal ne sérüljön.

Célja:

Isten alkotásainak védelme, a teremtett világ szépségeinek megőrzése és gondozása, a környezet iránti felelősség kialakítása kereszténységünkől fakadó kötelezettségünk.

A társadalomba történő beilleszkedés, az „otthon lenni a világban” érzésének egyik nélkülözhetetlen gondolata a kollektív és egyéni felelősség.

A környezetvédelem folyamatában az óvodapedagógus feladata:

- a gyerekek érezzék kiskoruktól kezdve, hogy ők is a természet részei,
- váljon szokássá a környezettudatos viselkedés életkoruknak megfelelő elemei – ne szemeteljenek, ne rongáljanak, hanem inkább gondozzák környezetüket.
- vigyázzanak a természeti és az épített környezet értékeire
- felfedeztesse a környezet szépségeit, tevékenyen vegyen részt a szép fenntartásában.

„...a gyermekeket neveljétek az Úr tanítása szerint fegyelemmel és intéssel.” Ef 6,4

8. Az óvoda kapcsolatrendszere

Kapcsolattartás a családdal:

Óvodai nevelésünk a családi nevelésre épül, ezért elsődleges feladatunk, hogy a családokkal, szülőkkel kiépítsük és fenntartsuk az együtt működést.

Óvodánkban elsősorban a keresztyén elkötelezettségű, ezen belül pedig az evangélikus egyházhoz tartozó családok gyermekeit várjuk, illetve azokat, akik igénylik és vállalják, hogy a családban is támogatják az óvodában folyó munkát.

A keresztyén elkötelezettség, meggyőződés meghatározza az óvodai testület arculatát. Az óvodapedagógusok feladata olyan nyugalmat sugárzó, szeretetteljes barátságos légkör kialakítása, ahol személyükben a szülők, támaszt, segítő társat találhatnak a gyermekük neveléséhez.

A kapcsolattartás formái:

- Családlátogatás
- Fogadóóra
- Szülői értekezlet
- Nyílt hét
- Rendezvények
- Munka délutánok
- Faliújság
- Gyermekmunkák kiállítása

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket” Mk 10,14

A gyülekezet és az óvoda kapcsolata

Az óvodai élet a gyülekezet szerves részévé kell, hogy váljon. Arra törekszünk, hogy óvodásainknak folyamatos élő kapcsolata legyen az óvodát fenntartó egyházzal és a gyülekezettel.

Ennek érdekében évente 3-4 alkalommal "nyílt napot" tartunk az óvodában.

- Keresztszülők napja. A keresztszülők ezúttal a szülők nélkül találkozhatnak a gyerekekkel és kapnak bepillantást az óvoda életéről és kaphatnak megerősítést a keresztszülői feladatok fontosságáról.
- Nagyszülők napja. A nagyszülők részt vehetnek a foglalkozásokon, a játékokban, majd a nagyszülők tanítják meg gyermekkoruk játékait.
- Gyülekezeti nap. A gyülekezet tagjai látogathatják meg az óvodát, különösen tekintettel a presbiterekre és a fiatal házásokra.

Heti egy alkalommal, a gyermekekkel ellátogatunk az evangélikus templomba, ahol találkozunk a gyülekezet lelkészeivel, énekelnek és imádkoznak, valamint megismerkednek templomunk berendezési tárgyaival, szokásaival.

Örülünk, és arra törekszünk, hogy a gyermekekkel együtt a családtagok is bekapcsolódjanak a gyülekezet életébe. Ehhez nyújtanak segítséget a vasárnapi gyermekistentiszteleti alkalmak.

A gyülekezet lelkésze rendszeresen látogatja az óvodát, figyelemmel kíséri a gyermekek lelki fejlődését, szükség esetén külön, egyénenként foglalkozik velük, csoportonként heti egy bibliafoglalkozást tart.

Istentiszteleti és egyéb alkalmainkat (zenés áhitat, gyülekezeti kirándulás, csendeshetek, közösségi hétvégék) a hirdetőtáblán közzé tesszük.

A kapcsolattartás egyéb formái:

- gyermekistentisztelet, nyári gyermektábor,
- ünnepi alkalmak
- kirándulások szülőkkel, keresztszülőkkel és a gyülekezeti tagokkal együtt
- munka alkalmak (pl. udvarrendezés, ünnepi dekoráció készítése, játékkészítés és – javítás)

Kapcsolattartás intézményekkel

Óvodák

Rendszeres kapcsolatot tartunk az ország evangélikus óvodáival, a városi és környékbeli óvodákkal, egymás munkájának megismerése és segítése érdekében.

Az óvodapedagógusoknak lehetőséget biztosítunk a szakmai továbbképzéseken való részvételre, a folyamatos önképzésre.

A kapcsolattartás formái:

- szakmai cserelátogatások, tapasztalatcserék
- szakmai találkozók, konferenciák, való részvétel (Teréznap találkozók, Szentendre)

Iskolák

A gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek.

Szükségesnek tartjuk, hogy az iskolák megismerjék munkánkat, melynek során arra törekszünk, hogy a gyermekeket alkalmassá tegyük az iskolai tanulmányok megkezdésére.

Segítjük a gyermekek zavartalan iskolakezdését.

A kapcsolattartás formái:

- kölcsönös látogatások
- szakmai megbeszélések
- szülői értekezleteken való kölcsönös részvétel
- látogatás a nagycsoportos korú gyermekekkel az iskolába
- első osztályosaink meglátogatása
- közös rendezvények, játékok, ünnepek

Bölcsőde

Évkezdéskor több gyermek érkezik a bölcsődéből, ezért személyes kapcsolatot építünk ki a bölcsőde vezetőjével és gondozónőivel.

Nevelési Tanácsadó, Logopédiai Intézet

Az intézmények szakembereivel azonos célokon nyugvó kapcsolatot tartunk fenn. A gyermekek fejlesztése, beszédhibáinak javítása, a zökkenőmentes beiskolázása érdekében.

A kapcsolattartás formái:

- a logopédiai fejlesztések ellátása
- különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztése
- vizsgálatok kérése
- visszajelzés a vizsgálatokról
- személyes beszélgetés a problémás esetekről, gyermekekről

Gyámügyi Iroda, Népjóléti Iroda

A szociálisan hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket és szüleiket az irodához irányítjuk, és támogatásukat javasoljuk.

Gyermekorvos, védőnő és ÁNTSZ

- évente orvosi vizsgálat minden csoportban
- a tanköteles gyermekek iskolai alkalmassági vizsgálata, látás, hallás vizsgálat

Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Családi konfliktusokban és azok probléma megoldásában nyújt segítséget.

A kapcsolattartás formái

- probléma esetén azonnali intézkedés segítségkérés
- fokozottan figyelemmel kísérjük a családok életét, a gyermekekkel való bánásmódot

Vujicsics Tihamér Zeneiskola

Óvodánk sajátosságaiból adódóan kiemelt feladatunk a gyermekek zenekultúrájának megalapozása, a zene megszerettetése. A Vujicsics Tihamér Zeneiskola növendékei által tartott élőzenei koncertek örömteli élményt jelentenek minden kisgyermek számára.

A kapcsolattartás formája:

- élőzenei gyermekkoncerteken való részvétel

Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár

Szentendre város kulturális életének mozgatórugója a Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár, ahol lehetőségünk adódik arra is, hogy a gyermekeket színházi élményekben részesítsük. Egy-egy előadás alkalmával megismerkedhetnek a színházi előadások hangulatával, közben pedig megtanulhatják a színházi viselkedés alapszabályait. A könyvekkel való ismerkedés

A kapcsolattartás formái

- színvonalas színházi és báb előadások látogatása
- könyvtárlátogatás

Szabadtéri Néprajzi Múzeum

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szentendre meghatározó muzeális intézménye, múzeumpedagógiai tevékenységének alapeleme a város nevelési és oktatási intézményeivel való szoros együttműködés. Célunk, hogy az óvodában folyó hagyományéltető tevékenységekhez kapcsolódó játékokat, dramatikus népszokásokat a gyermekekkel közösen hiteles környezetben is átélhessük.

Élünk azzal a lehetőséggel, hogy a múzeummal kötött együttműködési megállapodás keretében rendszeresen ellátogathatunk a múzeumba.

A kapcsolattartás formái

- múzeumlátogatások, foglalkozásokon való részvétel
- részvétel a múzeum által meghirdetett pályázatokon
- nyári napközis evangélikus tábor vezetése

A nevelési program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

Óvodánk rendelkezik a helyi nevelési program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi körül. A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak, számukra hozzáférhető módon és a gyermekek biztonságára figyelemmel helyezük el. Az óvodánk egyidejűleg biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, és lehetőséget teremtünk a szülők fogadására.

A kötelező (minimális) eszköz ellátottságra vonatkozó 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet szerint az óvodánk nevelőmunkáját segítő eszközök és felszerelések beszerzésének ütemezése megtörtént, illetve folyamatosan törekszünk azok teljesítésére.

1. sz. melléklet

HELYISÉGEK:	ELŐÍRT:
Csoportszoba	Gyermekcsoportonként 1
Tornaszoba	Óvodánként 1
Logopédiai szoba, egyéni fejlesztő szoba	Óvodánként 1
Játszóudvar	Óvodánként 1
Óvodavezetői iroda	Óvodánként 1
Óvodavezető-hely. iroda	Óvodánként 1
Gazdasági vezetői iroda	Óvodánként 1
Nevelőtestületi szoba	Óvodánként 1
Orvosi szoba	Óvodánként 1
Gyermeköltöztető	Gyermekcsoportonként 1
Gyermekmosdó, wc	Gyermekcsoportonként 1
Felnőtt öltöző	Épületenként 1
Elkülönítő szoba	Óvodánként 1
Melegítőkonyha	Óvodánként 1
Tálaló-mosogató	Óvodánként 1
ezen belül	
Felnőtt étkező	Óvodánként 1
Felnőtt mosdó	Épületenként 1
Felnőtt wc	Épületenként 1
Mosléktároló	Óvodánként 1
Egyéb raktár	Óvodánként 1
Éléskamra	Óvodánként 1
Szertár	Óvodánként 1

ÓVODAVEZETŐI IRODA:	ELŐÍRT:
Íróasztal és szék	1-1
Tárgyalóasztal	1
Szék	2
Telefon	1
Könyvszekrény	1
Iratszekrény	1

JÁTSZÓUDVAR:	ELŐÍRT:
Kerti asztal	Csoportonként 1
Kerti pad	Csoportonként 2
Babaház	Csoportonként 1
Udvari homokozó	Csoportonként 1
Takaróháló	Homokozónként 1

CSOPORTSZOBA:	ELŐÍRT:
Óvodai fektető	Gyermekenként 1
Gyermekszék	Gyermekenként 1
Gyermek asztal	Gyermeklétszám figyelembevételével
Fényvédő függöny	Ablakonként
Szőnyeg	Csoportonként a padló egyötödére

Játéktartó szekrény, polc	Csoportonként 2
Fektető, tároló	Gyermekágyak tárolásához
Élősarok állvány	Csoportonként 1
Hőmérő	Csoportonként 1
Óvodapedagógus asztal	Csoportonként 1
Felnőtt szék	Csoportonként 2
Eszköz előkészítő asztal	Csoportonként 1
Textiltároló szekrény	Csoportonként 1
Edény és evőeszköz tároló	Csoportonként 1
Szemét tároló (fedett)	Csoportonként 1

TORNASZOBA:	ELŐÍRT:
Tornapad	2
Tornaszőnyeg	1
Bordásfal	2
Óvodai többfunkciós mászó-készlet	1
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	Három gyermek egyidejű foglalkoztatásához

LOGOPÉDIAI FOGLALKOZTATÓ, EGYÉNI FEJLESZTŐ SZOBA:	ELŐÍRT:
Tükör	1
Asztal	1
Szék	2
Szőnyeg	1

GYERMEKMOSDÓ, WC:	ELŐÍRT:
Törülközőtartó	Gyermekenként 1
Falitükör	Mosdókagylónként 1
Hőmérő	Helyiségenként 1
Fogmosó-pohártartó	Gyermekenként 1

GYERMEKÖLTÖZŐ:	ELŐÍRT:
Öltözőrekesz, ruhatároló	Gyermekenként 1
Öltözőpad	Gyermekenként 1

ÓVODAVEZETŐ HELYETTESI - GAZDASÁGI VEZETŐI IRODA:	ELŐÍRT:
Asztal	Felnőtt létszám szerint
Szék	Felnőtt létszám szerint
Íratszekrény	2
Lemezszekrény	1
Írógépasztal és szék	1-1
Számítógép asztal és szék	1-1
Írógép	1
Telefon	1
Fax	1
Számítógép, nyomtató	1-1

NEVELŐTESTÜLETI SZOBA:	ELŐÍRT:
Fiókos asztal	Pedagógusonként 1
Szék	Pedagógusonként 1
Könyvtári dokumentum	500
Könyvszekrény	2
Tükör	1
Mosdókagyló	1

TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK:	ELŐÍRT:
Fésű, fogkefe, fogmosó-pohár	Felnőtt, gyerek 1-1
Ruhakefe, körömkefe	Mosdónként 1-1
Szappantartó	Mosdónként 1-1
Fésűtartó	Csoportonként 1
Törülköző	Felnőtt, gyerek 3-3
Abrosz	Asztalonként 3
Takaró	Gyermekenként 1
Ágyneműhuzat	Gyermekenként 1
Lepedő	Gyermekenként 1

FELNŐTTEK MUNKA VÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK:	ELŐÍRT:
Szennyes ruha tároló	Óvodánként 1
Mosott ruha tároló	Óvodánként 1
Mosógép	Óvodánként 1
Centrifuga	Óvodánként 1
Vasaló	Óvodánként 1
Vasalóállvány	Óvodánként 1
Szárítóállvány	Óvodánként 1
Takarítóeszközök	Óvodánként 1
Kerti munkaeszközök	Óvodánként 1
Szerszámok	Óvodánként 1
Hűtőgép	Óvodánként 1
Porszívó	Óvodánként 1

NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK:	ELŐÍRT:
Különbféle játékformák eszközei	A gyermekek 30%-ának
Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő játékok	A gyermeklétszám figyelembevételével
Ének-zene eszközei	A gyermeklétszám figyelembevételével
Anyanyelvi fejlesztéshez	A gyermekek 30%-ának
Értelmi képességek fejlesztéséhez	A gyermekek 30%-ának
Ábrázoló tevékenységhez (állandó feltöltés szükséges)	A gyermeklétszám figyelembevételével
Környezet megismeréséhez szükséges eszközök	A gyermeklétszám figyelembevételével

Munkajellegű tevékenységek (folyamatos pótlás)	A gyermekek 30%-ának
Videó	Óvodánként 1
Televízió	Óvodánként 1
Magnetofon	3 csoportonként 1
Diavetítő	Óvodánként 1
Vetítövászon	Óvodánként 1
Hangszer pedagógusoknak	Óvodánként 1
Hangszer gyermekeknek	A gyermekek 30%-ának

EGÉSZSÉG ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK:	ELŐÍRT:
Étel mintavétel készlet	Óvodánként 1
Mentőláda	Óvodánként 1
Gyógyszerszekrény (zárható)	Óvodánként 1
Munkaruha	A Munka Törvénykönyve a Kjt. 1993. XXXIII. tv. és az óvoda közalkalmazotti szabályzata alapján
Védőruha	Az 1993. CXIII. tv. és az óvoda munkavédelmi szabályzata szerint
Tűzoltó készülék	Az érvényes tűzvédelmi szabályzat szerint

Felhasznált irodalom:

Biblia

Az óvodai nevelés programja /OPI, Budapest 1989./

Az óvodai nevelés alapprogramja: /Budapest, 1996. IX. 1. Korm. rendelet/

Fogyatékos gyermekek irányelve

Forrai Katalin: Ének az óvodában /Zenemű kiadó, Bp. 1974./

Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés, de hogyan? /OKI. Bp./

Néphagyományőrző óvodai program /Gödöllő, 1998./

10. Legitimációs záradék

Az óvoda Nevelési Programját a nevelőtestület elfogadta:

.....
Óvodapedagógus

.....
Óvodapedagógus

.....
Óvodapedagógus

.....
Óvodapedagógus

.....
Óvodavezető

.....
Óvodavezetőhelyettes

Szentendre 2011.

Az óvoda Nevelési Programját az Óvodaszék ellenszavazat nélkül elfogadta:

.....
Óvodaszék elnöke

Szentendre 2011.